

Decyzja

Prezydium KK

nr 176/21

ws. opinii do projektu rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu zgłaszania kandydatów na członków Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, regulaminu Rady Nadzorczej i zasad wynagradzania jej członków (projekt z dnia 16.11.2021 r.)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” pozytywnie ocenia te propozycje zawarte w projekcie rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie trybu zgłaszania kandydatów na członków Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, regulaminu Rady Nadzorczej i zasad wynagradzania jej członków, zwanego dalej „projektem rozporządzenia zmieniającego”, które:

- 1) dostosowują treść rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 1998 r. w sprawie trybu zgłaszania kandydatów na członków Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, regulaminu Rady Nadzorczej i zasad wynagradzania jej członków (Dz. U. Nr 164, poz. 1167, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem Prezesa Rady Ministrów z 28 grudnia 1998 r.” do nowego brzmienia art. 75 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych,
- 2) określają zasady odbywania posiedzeń Rady Nadzorczej w sposób zdalny w przypadku zaistnienia okoliczności utrudniających lub uniemożliwiających zgromadzenie się jej członków np. w stanach zagrożenia epidemicznego lub epidemii.

Na mocy art. 1 pkt 25 ustawy z dnia 24 czerwca 2021 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r. poz. 1621) wprowadzona została zasada, że Rada Nadzorcza ZUS składa się z 10 członków oraz, że każda z trzech stron dialogu społecznego jest reprezentowana w Radzie Nadzorczej ZUS przez równą liczbę 3 członków, niezależnie od liczby organizacji pracodawców oraz organizacji związkowych reprezentatywnych w rozumieniu ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego

(Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.). Ogólnokrajowe organizacje emerytów i rencistów zachowały dotychczasowe uprawnienie do wskazania 1 członka Rady Nadzorczej. W projekcie rozporządzenia zmieniającego przewiduje się, że w przypadku, gdy liczba reprezentatywnych organizacji pracodawców i organizacji związkowych byłaby inna niż liczba przypadających im miejsc w Radzie, organizacje te uzgadniałyby kandydatów między sobą. Jeżeli nie udałoby się im osiągnąć porozumienia w tej kwestii, wyboru kandydatów, w oparciu o kryterium kwalifikacji, dokonywałby minister właściwy w sprawach zabezpieczenia społecznego.

W projekcie rozporządzenia zmieniającego proponuje się wprowadzenie przepisów określających tryb zwoływania posiedzenia w formie zdalnej, wprowadzających definicję tej formy posiedzeń, wskazujących warunki odbywania posiedzenia w formie zdalnej, określających zasady postępowania w przypadku stwierdzenia niespełnienia tych warunków, a także wskazujących zasady podejmowania uchwał na takich posiedzeniach. Powyższe zasady miałyby zastosowanie także do posiedzeń zespołów problemowych Rady. W projekcie rozporządzenia zmieniającego zaproponowano również doprecyzowanie i uproszczenie trybu podejmowania uchwał w formie zdalnej bez zwoływania posiedzenia.

Na negatywną ocenę zasługuje natomiast, zawarta w projekcie rozporządzenia zmieniającego, propozycja uchylenia § 4 ust. 3 pkt 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z 28 grudnia 1998 r. Przywoływany przepis przewiduje, że do zadań przewodniczącego Rady Nadzorczej należy nadzór merytoryczny nad działalnością Biura Rady. W uzasadnieniu projektu rozporządzenia zmieniającego, jako powód proponowanej zmiany, wskazuje się wydanie nowego rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 4 marca 2021 r. w sprawie nadania statutu Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 431) i związaną z tym likwidację biura Rady Nadzorczej Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Nie jest to prawda. W nowym statucie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (obowiązującym od dnia 25 marca 2021 r.) zrezygnowano jedynie z określania komórek organizacyjnych Centrali Zakładu (§ 5 uchylonego statutu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych nadanego mocy rozporządzenia MPiPS z dnia 13 stycznia 2011 r.) na rzecz zasady, iż szczegółową organizację centrali, w tym komórki organizacyjne centrali oraz zakres ich działania określa regulamin organizacyjny Zakładu nadawany Zakładowi przez Prezesa Zakładu. Do chwili obecnej taki regulamin organizacyjny przewidujący likwidację Biura Rady Nadzorczej Zakładu nie został wydany, co może świadczyć również o tym, że także Prezes Zakładu dostrzega potrzebę funkcjonowania Biura Rady Nadzorczej w strukturze organizacyjnej centrali Zakładu.

Przeciwko likwidacji Biura Rady Nadzorczej Zakładu przemawiają istotne względy merytoryczne. Zgodnie z art. 72 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych Rada Nadzorcza Zakładu jest odrębnym od Prezesa oraz Zarządu Zakładu organem Zakładu. Do jej kompetencji należy m.in. a) ustalanie wynagrodzenia członków Zarządu, z wyłączeniem Prezesa, b) okresowa ocena pracy Zarządu, c) zatwierdzanie rocznego planu finansowego Zakładu oraz zmian do planu i sprawozdania z jego wykonania, a także rocznego sprawozdania z działalności Zakładu, d) opiniowanie projektów planów finansowych FUS i FRD oraz sprawozdań z ich wykonania, e) wybór biegłego rewidenta wykonującego badanie rocznego sprawozdania finansowego Zakładu, FUS i FRD, f) wybór aktuariusza działającego na podstawie przepisów o działalności ubezpieczeniowej, który sporządzi opinię do wieloletniej prognozy kroczącej dochodów i wydatków funduszu emerytalnego. Są to kompetencje, których prawidłowa i niezależna realizacja nie jest możliwa przy wykorzystaniu osób zatrudnionych w jednostkach organizacyjnych Centrali Zakładu podległych Prezesowi lub Zarządowi Zakładu, bowiem przy wykonywaniu zadań w zakresie obsługi techniczno-organizacyjnej prac Rady w przypadku takich osób może dojść do konfliktu interesów. Jest to sytuacja niepożądana również z punktu widzenia pozostałych organów Zakładu tj. jego Prezesa i Zarządu.

Utrzymanie Biura Rady Nadzorczej w strukturze organizacyjnej Centrali Zakładu oraz nadzoru merytorycznego przewodniczącego Rady nad jego działalnością uzasadnione jest również z powodu tego, że praca tego biura nie jest ograniczona wyłącznie do obsługi posiedzeń Rady lecz obejmuje także okres pomiędzy posiedzeniami, kiedy to do zadań tego biura należy przygotowywanie i gromadzenie dokumentacji potrzebnej do odbycia kolejnego posiedzenia oraz obsługa obszernej korespondencji kierowanej do Rady m.in. przez liczne organizacje związkowe działające w Zakładzie a także załatwianie spraw i wniosków zgłaszanych przez poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Należy nadmienić, że obsługę techniczno-organizacyjną prac Rady Nadzorczej wykonuje do tej pory Biuro, w którym zatrudnionych jest łącznie 4. pracowników na ogólną liczbę około 1500 pracowników Centrali Zakładu.

Gdańsk, 8 grudnia 2021 r.

Prezydium KK

NSZZ „Solidarność”

SEKRETARZ
KK NSZZ „Solidarność”

Ewa Zydorek